

TIDANS VATTENFÖRBUND

TIDANS VATTENRÅD

Datum 2018-02-12

STYRELSEMÖTE PROTOKOLL

Tid: Tisdagen 23 januari 2018, kl. 18:00
Plats: Tidans konditori, Tidán

NÄRVARANDE

Orvar Eriksson	Ordförande
Per-Anders Freyhult	Ledamot
Andreas Gustavsson	Adjungerad
Mikael Hallin	Vattenrådet
Annika Holmén	Ersättare
Johanna Jellinek	Adjungerad
Mikael Jonsson	Ledamot
Mats Karlsson	Ersättare
Håkan Landenmark	Vattenrådet
Anders Lindström	Ersättare
Alf Saldin	Vattenrådet
Rune Skogsberg	Vice ordförande
Håkan Magnusson	Verksamhetsledare

§1 Mötets öppnande

Mötet öppnades och en presentationsrunda genomfördes.

§ 2 Justering

Till att jämte ordföranden justera dagens protokoll utsågs Rune Skogsberg.

Signatur

Ordf 	Justerare
---	---

§ 3 Föregående protokoll

Protokollet från styrelsemötet den 9 november 2017 gicks igenom. Följande noteringar gjordes:

- Det har inte hörts något mer från Länsstyrelsen angående projektet om uppföljning av vattenkvalitet på gårdsnivå.

Protokollet lades därefter till handlingarna.

Signatur

Ordf 	Justerare
---	--

§ 4 Rapport

Vattendelegationen

Monica Didrikssons ersättare i Vattendelegationen för LRF blir Sofia Karlsson.

Ettaks strömmar

Arbetsgruppen hade möte 19 januari för att diskutera åtgärder. Det planeras stödutplantering av Tidanöring (hämtad i första hand från Gimmenesjön) samt på sikt flodpärlmussla. Biotopvårdsåtgärder, som utläggning av sten samt borttagande av ett raserat dämme, kommer också att utföras liksom rensning av lekbottnar. Åtgärderna bekostas av Länsstyrelsen.

Tanken är också att se på möjligheten att engagera Göteborgs och/eller Karlstads Universitet för populationsstudier eller liknande i Tidan.

Stadskvarnen i Mariestad

Naturvårdsverket och VänerEnergi har skrivit på avtal om intrångsersättning för vattenkraftverket Stadskvarnen i Mariestad. Ansökan om utrivning kommer nu att lämnas in av VänerEnergi. Åtgärder, öppningar i dammen, kan genomföras efter det att sådant tillstånd fås. Huvudspåret är att VänerEnergi och/eller Mariestads kommun ska söka medel till dessa åtgärder från Naturskyddsföreningens bra miljövalfond.

Recipientkontrollprogram för Tidan 2018-2022

Upphandlingen är avslutad och det blir fortsatt samarbete med Eurofins och deras underleverantörer.

Inbjudan våtmarksdag

Länsstyrelsen i Jönköpings län inbjuder till en informationsdag om våtmarker och de nya våtmarkspengarna den 2 februari i Hillerstorp (Store Mosse nationalpark). Anmälningstiden går ut den 26 januari.

Samverkan med Ätrans vattenråd

Projektgruppen har gått in till Havs- och vattenmyndigheten med en ansökan om skrivarmedel för ett eventuellt LIFE-projekt. Ansökan om medel är på 150 000 kronor. LIFE-projektet ska handla om lokalt åtgärdsarbete kring klimatanpassning kombinerat med förbättrad vattenkvalitet. Avsikten är att arbeta i olika typer av landskap. Projektgruppen kommer att anordna en workshop i Jönköping den 26 januari där bl.a. AgroVäst, Jordbruksverket, SLU, Greppa näringen och LIFE-projektet Rich Water deltar.

Kommande bidrag

Det kommer att komma LONA-bidrag särskilt avpassade för arbete med våtmarker under en treårsperiod, med ett första ansökningstillfälle i april i år. Dessa pengar kommer även kunna användas för ansökning och projektering. LONA kommer att ha en finansieringsgrad upp till 90%. Dessa bidrag bedöms passa väl in på arbetet med Ösans utlopp i Östen.

Signatur

Ordf 	Justerare
---	---

Även LOVA går nu att söka för arbete med vattenkvalitet i syfte att uppnå god status. Finansieringsgraden för sådana projekt är 80%.

Med anledning av dessa nya bidrag har Naturvårdsgruppen kontaktat Tidans Vattenförbund om möjligheten att förbundet kan samordna arbetet med våtmarker. Detta ligger i linje med tankarna på att ta fram en särskild plan för förebyggande underhållsarbete.

Styrelsen gav Håkan Magnusson och Andreas Gustavsson i uppdrag att kontakta kommunerna och se om det finns intresse av en samordning. Ett sätt kan vara, att i samverkan med Länsstyrelsen, försöka få till en träff med kommunerna.

Signatur

Ordf 	Justerare
---	---

§ 5 Årsstämma

Datum för stämma

Årets stämma kommer preliminärt att hållas den 26 april i Skövde stadshus. Orvar Eriksson ska boka lokal och fika, samt tillfråga Leif Walterum om ordförandeskapet.

Verksamhetsberättelse

Ett förslag till verksamhetsberättelse för 2017 var utskickat med kallelsen och gicks igenom på mötet. Det bestämdes att den som har synpunkter lämnar dessa till Håkan Magnusson senast den 6 februari. Verksamhetsberättelsen ska undertecknas vid nästa styrelsemöte.

Preliminär budgetuppföljning

En preliminär uppföljning av budget 2017 var utskickad med kallelsen. Denna visar grovt nedlagda kostnader under året, men en mer slutlig redovisning får invänta att bokslutet är klart. En del arbeten som utförts eller påbörjats under 2017 där räkningarna kommer 2018 ska redovisas i bokslutet.

Signatur

Ordf 	Justerare
---	---

§ 6 Recipientkontroll

Utförd intensivprovtagning i Ösan och Klämmabäcken

Resultaten är ännu inte helt klara, men det verkar som om tendenserna som kunde ses i motsvarande undersökning 2016 även syns 2017. Dock var flödet högre 2017 än 2016 vilket gör att halterna av fosfor och turbiditet (grumlighet) var c:a 3 gånger högre 2017 än 2016. Det syntes även mindre av re-tension i kraftverksdammarna 2017 än vad som var fallet 2016. För kväve var skillnaderna inte lika tydliga, men halterna var c:a 20% högre 2017 än 2016.

Det togs några nya punkter 2017 jämfört med 2016. Detta för att följa upp Lillån och Klämmabäcken. Vid Rydingstorp vid Lillån var halterna mycket höga och det kan finnas en punktkälla. För att utreda bör det ske provtagning som särskiljer nitratkväve och ammoniumkväve. Även i Klämmabäckens biflöden Alebäcksbäcken och Rallebäcken hade höga halter.

Ömboån (Ömsån) har idag otillfredsställande status vad gäller näringsämnen. Klassningen baseras på kiselalger, men med stöd av kemiska parametrar. De båda intensivprovtagningarna visade inte på några särskilt anmärkningsvärda halter och i förbundets tidigare mätningar är det ett enstaka extremvärde för fosfor som sticker ut. Andreas Gustavsson har meddelat detta till Länsstyrelsen.

En rapport från undersökningen kommer under våren.

Specialundersökningar 2018

Utrymmet för specialundersökningar under 2018 bedöms vara c:a 180 000 kronor vid en bibehållen debitering.

Ett förslag är ett provfiske i sjön Östen, förslagsvis i samverkan med Länsstyrelsen. Provfisket skulle användas för att bedöma sjös ekologiska status samt ge underlag i arbetet kring Östen. Det bör dock avvaktas vilken information som går att få fram ut den undersökning av miljögifter i fisk som utfördes 2017. En del uppgifter om arter bör kunna fås den vägen.

E-DNA är ett annat förslag. Undersökningen innebär att vattenprov tas från vilket det isoleras DNA från vattenlevande organismer, exempelvis fisk. Undersökningen visar heltäckande vilka arter som förekommer och i vilka proportioner. Det vore bra om en sådan undersökning gick att genomföra i samverkan med andra parter för att dela på kostnaderna. Mats Karlsson ska ta upp frågan med berörda fiskevårdsområdesföreningar.

Frågan om specialundersökningar tas upp igen på nästa möte.

Vattenkraft i Tidan

Per-Anders Freyhult tog upp frågan om vattenkraften i Tidan, hur många verk det finns och vad de betyder för produktionen. Dessutom vore det intressant att se hur många som idag har fungerande fiskvägar. Styrelsen beslutade att fråga Lars-Åke Carlson om han kan nysta i detta.

Signatur

Ordf 	Justerare
---	---

§ 7 Underhåll

Våtmark vid Hångsdala, Valstadbäcken

Naturvårdsgruppen har ställt frågan till Tidans Vattenförbund om möjligheten att förbundet medfinansierar den våtmark som identifierades i samband med det projekt som bedrevs i Valstadbäcken. Tanken är att förbundet kan medfinansiera projekt som syftar till bättre vattenkvalitet som en del i det förebyggande underhållsarbetet, enligt stämmans beslut 2017. Förfrågan avser c:a 70 000 kronor, 10% av anläggningskostnaden. Resten finansieras av EU:s miljöersättningar för våtmarker.

Styrelsen beslutade att erbjuda 50 000 kronor så att fastighetsägaren gör en egen insats. Stödet ska även kopplas till möjligheten för förbundet att kunna använda våtmarken i sitt informationsarbete, t.ex. genom att det kan vara möjligt att ta dit studiebesök vid enstaka tillfällen. Andreas Gustafsson kontaktar Naturvårdsgruppen om detta.

Plan för förebyggande underhållsarbete

Nuvarande underhållsplan löper på till och med 2020. Mycket av de större rensningarna är nu gjorda och det underhåll i form av vassklippning som planeras har minskat i omfattning då gässen betar ned vassen. I stället har styrelsen, med godkännande från stämman 2017, arbetat för att ställa om till ett mer förebyggande arbete, där förbättrad vattenkvalitet och förbättrade miljöförhållanden i övrigt ska motverka behov av framtida underhåll.

Andreas Gustavsson har styrelsens uppdrag att ta fram en plan för det förebyggande arbetet. Tanken är att kunna redovisa delar av planen för stämman 2018. Planen kommer att utgå från gällande statusklassning och områden som är viktiga för åtgärder kommer att identifieras. Åtgärder som är möjliga är, t.ex. våtmarker, arbete med vattendragens slänter och ekologiska kantzoner. SLU kommer att presentera en erosionsriskkartering och det finns möjlighet att använda höjddata för att finna lämpliga lägen. Sedan ska förbundet försöka finna intresserade markägare. Förbundets egna pengar behöver växlas upp mot andra pengar för att arbetet ska bli effektivt.

Ett första steg kan vara en LONA-ansökan för att arbeta med Ösan och Klämmabäcken. Det är också intressant att söka LONA-stöd för arbetet med Ösans utlopp i Östen enligt markägaren Micael Persson förslag. Annika Holmén ska ta upp frågan om Östen med Skövde kommuns samhällsbyggnadsnämnd.

Dikningsföretag

Andreas Gustavsson kommer att återigen ta kontakt med dikningsföretagen och höra om de planerar några arbeten som förbundet ska medfinansiera.

Signatur

Ordf 	Justerare
---	---

§ 8 Vattenrådet

Verksamhetsplan för 2018

En verksamhetsplan för 2018 ska tas fram. Vattenrådsgruppen träffas den 2 februari för att arbeta med detta. Förslaget presenteras på nästa styrelsemöte.

Friaån

Håkan Magnusson rapporterade från ett möte med Länsstyrelsen och Töreboda kommuns VA-avdelning rörande recipientkontrollen i Friaån. VA-avdelningen har för avsikt att göra om kontrollprogrammet och koncentrerade det till reningsverkets behov samtidigt som det moderniseras med mer biologiska parametrar för att bättre stämman kunna användas vid statusklassningen. Därvid uppstod frågan om hur recipientkontrollen i övriga delar av Friaåns avrinningsområde säkras och hur åtgärdsarbete kan komma i gång. Vid mötet kom två frågeställningar upp:

- Kan vattenrådet ta initiativ till en diskussion om ett bredare recipientkontrollprogram för Friaån där fler aktörer på sikt är med och bidrar?
- Kan vattenrådet bekosta kiselalgprovtagning i tillflödena Sågbäcken och Hasslebäcken vid ett tillfälle 2018? (Kostnad c:a 15 000 kronor).

Styrelsen beslutade att vattenrådet är ett lämpligt forum för att starta en diskussion om Friaån och att rådet ska bjuda in Länsstyrelsen och Töreboda kommun till ett kommande möte.

Styrelsen beslutade även att bekosta en kiselalgundersökning 2018 om Länsstyrelsen lägger till dessa punkter i sitt program.

Signatur

Ordf 	Justerare
---	---

§ 9 Övriga frågor

Samrådsmöte inom vattenförvaltningen

Vattenmyndigheten Västerhavet inbjuder till samrådsmöte rörande de remisser om miljö kvalitetsnormer för miljögifter samt väsentliga frågor inför kommande förvaltningscykel 2022-2027. Mötet hålls i Skövde.

Mötesarena Östen

Länsstyrelsen bjuder in aktörerna runt sjön Östen till möte den 6 februari. Det är då lämpligt att informera om förbundets tankar på ett LONA-projekt kring Ösans utlopp i Östen. Det ska även bli ett särskilt möte framöver om de skyddsformer som finns för sjön Östen, och hur de fungerar.

Hornborgasjön

Alf Saldin rapporterade från ett möte kring Hornborgasjön där bl.a. Naturvårdverkets generaldirektör deltog. På mötet presenterades tre forskningsrapporter. En kring fågellivet samt flora och övrig fauna. Det konstateras att vassarna inte vuxit till som det var tänkt på grund av gässens bete. Arter knutna till vassmiljöer har därför kraftigt minskat. En rapport rörde turismen och den fastslog att turistnäringen inte ökat så som det var tänkt. En tredje rapport behandlade påverkan på jordbruket.

Signatur

Ordf 	Justerare
---	---

§ 10 Nästa möte

Nästa möte blir den 6 mars kl. 18:00, på Tidans konditori.

Signatur

Ordf 	Justerare
---	---

§ 11 Avslutande av mötet

Mötet förklarades för avslutat.

Vid protokollet

Håkan Magnusson

Justeras

Orvar Eriksson
Ordförande

Rune Skogsberg
Protokollsjusterare